

Kuras prasmes jāattīsta jauniešiem?

Krista Kraupša

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

ERDA tika dibināta primāri kā darba devēju tēla konsultāciju uzņēmums. Gadu gaitā esam paplašinājuši savas zināšanas un pieredzi dažādās stratēģiskās personālvadības jomās.

Labklājības ministrija

Ekonomikas ministrija

Globālās darba tirgus tendences

Galvenās darba tirgu ietekmējošās tendences līdz 2030. gadam

Tehnoloģiju
attīstība

Pāreja uz zaļo
enerģiju

Demogrāfiskās
tendences

Ģeopolitiskā
sadrūmstalotība

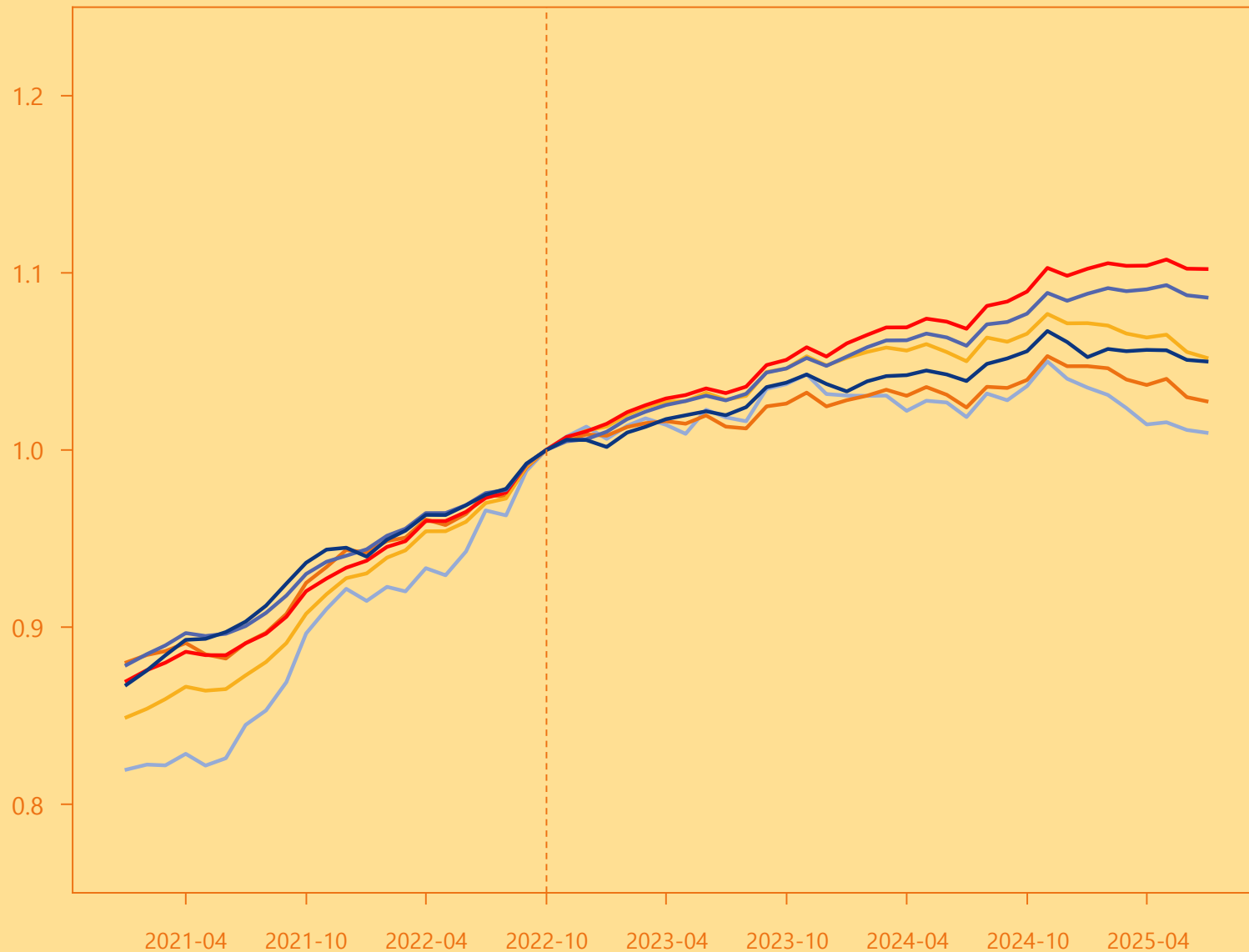

Ekonomiskā
nenoteiktība

Parādās pirmie
pētījumi par reālo MI
ietekmi uz darba tirgu

Kopumā
nodarbinātība
turpina augt,
tomēr tendences
atšķiras dažādās
vecuma grupās

Darbinieku skaita dinamika pa vecuma grupām (ASV)*

*normalizēti dati

Mediji pasaulē apstiprina jauno speciālistu grūtības

It's been a terrible year to graduate and find a job

Students are making more job applications than ever — and their success rate is among the lowest in at least 30 years

© Freya Hyde/FT/Dreamstime

THE SHIFT

For Some Recent Graduates, the A.I. Job Apocalypse May Already Be Here

The unemployment rate for recent college graduates has jumped as companies try to replace entry-level workers with artificial intelligence.

UK graduates facing worst job market since 2018 amid rise of AI, says Indeed

Job search site says number of roles advertised for recent graduates is at lowest level in seven years

● [Business live - latest updates](#)

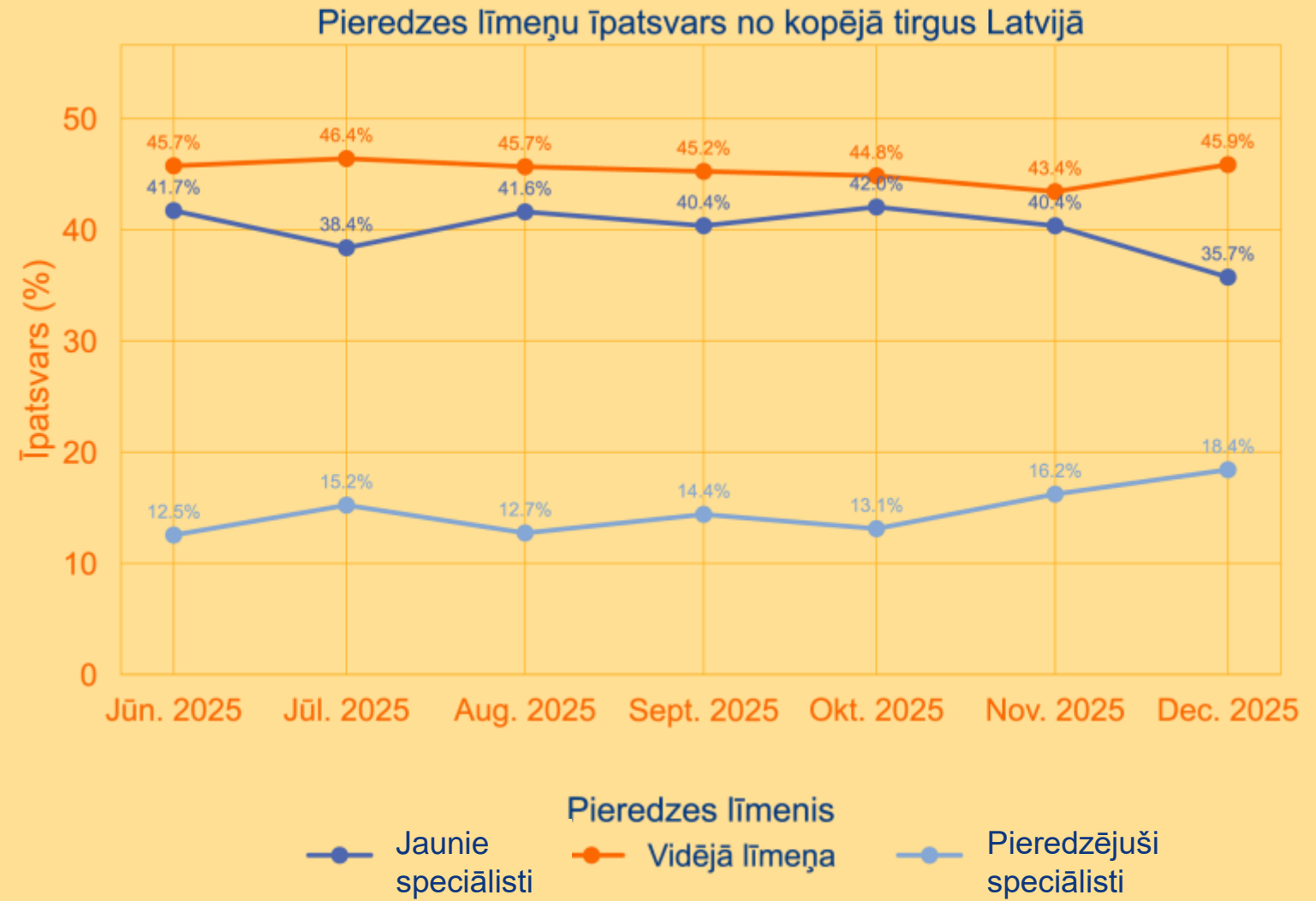
© The UK appears to be an outlier as the only economy with fewer job openings available than before the pandemic. Photograph: Ian Forsyth/Getty

Graduate jobs crisis 'similar to blue-collar recession of 1980s'

The boss of the employment agency Reed urges middle-class young people to consider a life in manual labour as AI automates office roles

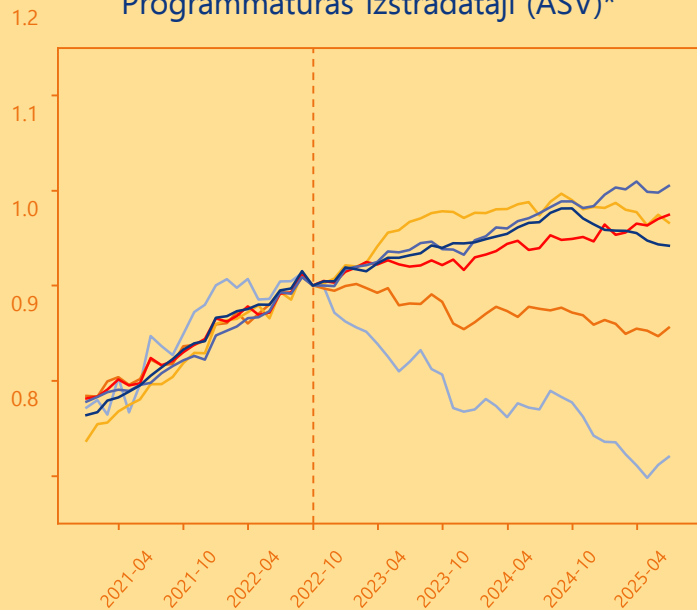
Latvijā pieprasījums
pēc jaunajiem
speciālistiem
pagaidām
stabilis

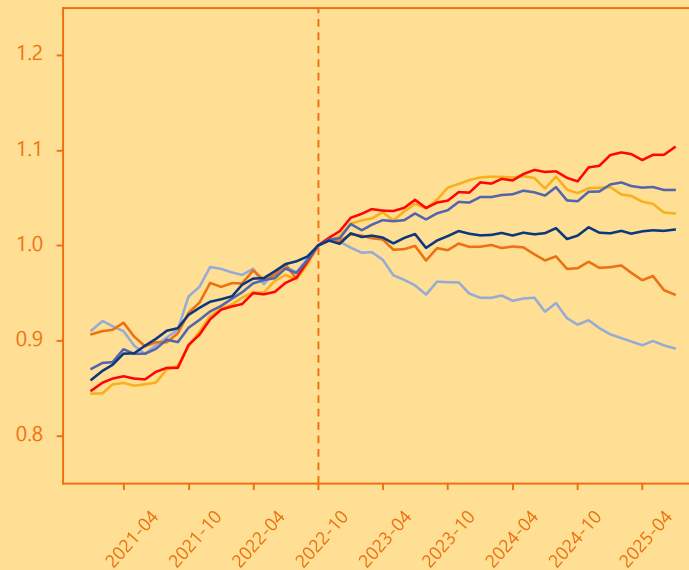
Avots: Publiski pieejamo darba sludinājumu dati Latvijā, ERDA, Laika periods: 01.06.2025.-31.12.2026.

Lielākais nodarbinātības kritums novērojams lielas MI ietekmes profesijās

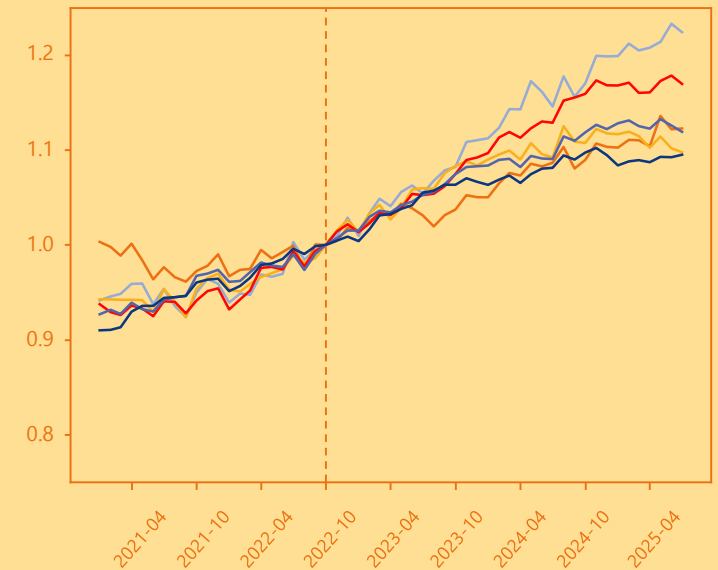
Darbinieku skaita dinamika
pa vecuma grupām:
Programmatūras izstrādātāji (ASV)*

Darbinieku skaita dinamika
pa vecuma grupām:
Klientu apkalpošana (ASV)*

Darbinieku skaita dinamika
pa vecuma grupām:
Veselības aprūpes asistenti (ASV)*

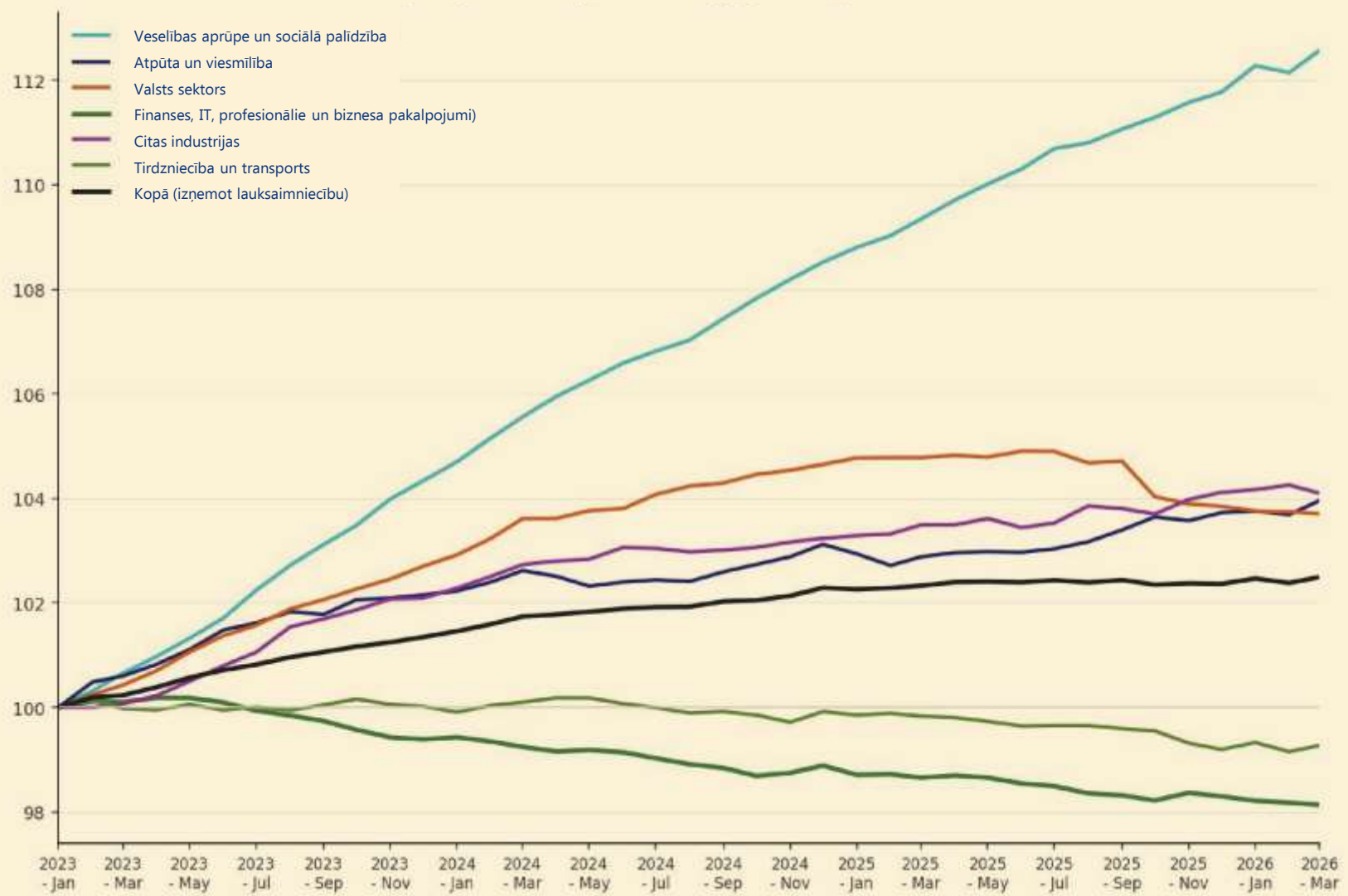

*normalizēti dati

- Jaunie speciālisti (22–25 g.)
- Karjeras sākums (26–30 g.)
- Pieredzes veidošanas posms (31–34 g.)
- Stabilā karjeras fāze I (35–40 g.)
- Stabilā karjeras fāze II (41–49 g.)
- Pieredzējušie darbinieki (50+ g.)

Jaunākie dati apstiprina - balto apkaklīšu nozares jūt vislielāko ietekmi

Nodarbinātība pa nozarēm (2023. g. janvāris = 100)

Globāli jaunā paaudze pieaugoši interesējas par zilo apkaklīšu darbiem

 Business Insider

AI Is Destroying Jobs. Gen Z Has Found a Safe Haven.

In lieu of student-loan debt and white-collar automation, Gen Z is pivoting to old-school, blue-collar jobs.

May 19, 2025

 Forbes

4 Forces Fueling Gen Z's Shift To Blue-Collar Jobs

37% of Gen Z college graduates are now working in or actively pursuing blue-collar jobs —representing the most significant talent influx into...

May 28, 2025

 Deseret News

Why younger generations are gaining interest in blue-collar work

Tariffs, trade wars and technology have ushered in an age of uncertainty. Could blue-collar careers be a stable solution?

3 days ago

Kā mainās prasmju
vajadzības?

Prasmes – jaunā valūta

"Skills are the new currency of the labor market."

— World Economic Forum

"Skills, not jobs, are the foundation of the future of work."

— Josh Bersin, HR thought leader

"The shift to skills-based organizations is not just a trend. It's a new operating model."

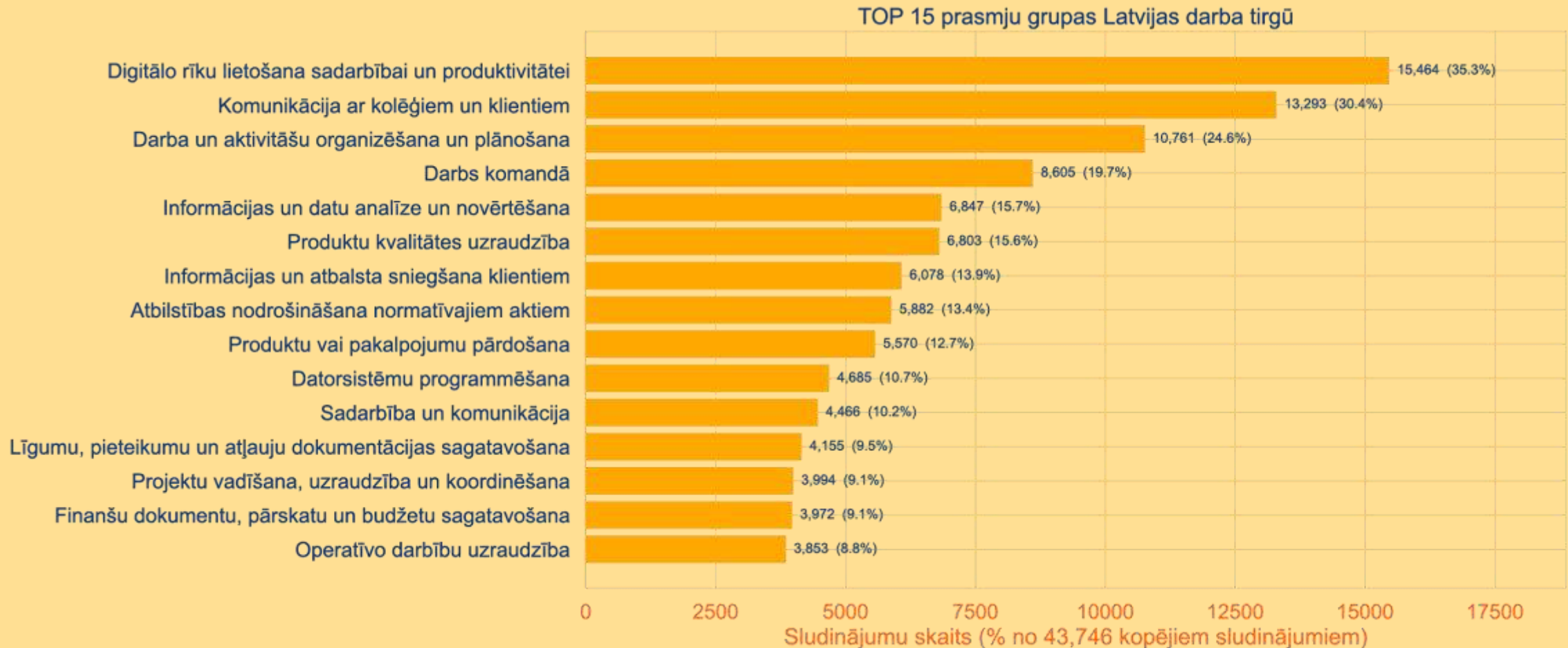
— Deloitte Insights

"In the future, your skills will define your value—not your job title."

— McKinsey & Company

Digitālo rīku lietošana, komunikācija un darba organizācija - visvairāk pieprasītās prasmes Latvijas darba tirgū

Jauniešu vidū pagaidām zema izpratne par nākotnes prasmēm

"Es saprotu, ka mākslīgais intelekts nākotnē ietekmēs gandrīz visas profesijas, taču man vēl nav pilnīgi skaidrs, kuras prasmes būs visvairāk nepieciešamas un kā tās vislabāk attīstīt."

"Mākslīgais "intelekts" izmirs pirms mēs beigsim augstskolu."

"Cilvēki pārāk daudz ieciklējās uz AI balstītu nākotni, kad īstenībā, uz to nevar un nevajag paļauties."

Vai Tu saproti, kādas prasmes būs svarīgas nākotnē, kad mākslīgais intelekts (AI) būs daļa no gandrīz visiem darbiem?

10 svarīgākās prasmes, kuru nozīme nākamajos gados pieaugs

Mākslīgais intelekts un
lielie dati

Tīkli un kiberdrošība

Tehnoloģiju pratība

Radošā domāšana

Noturība un elastība

Zinātkāre un
mūžizglītība

Līderība un sociālā
ietekme

Talantu vadība

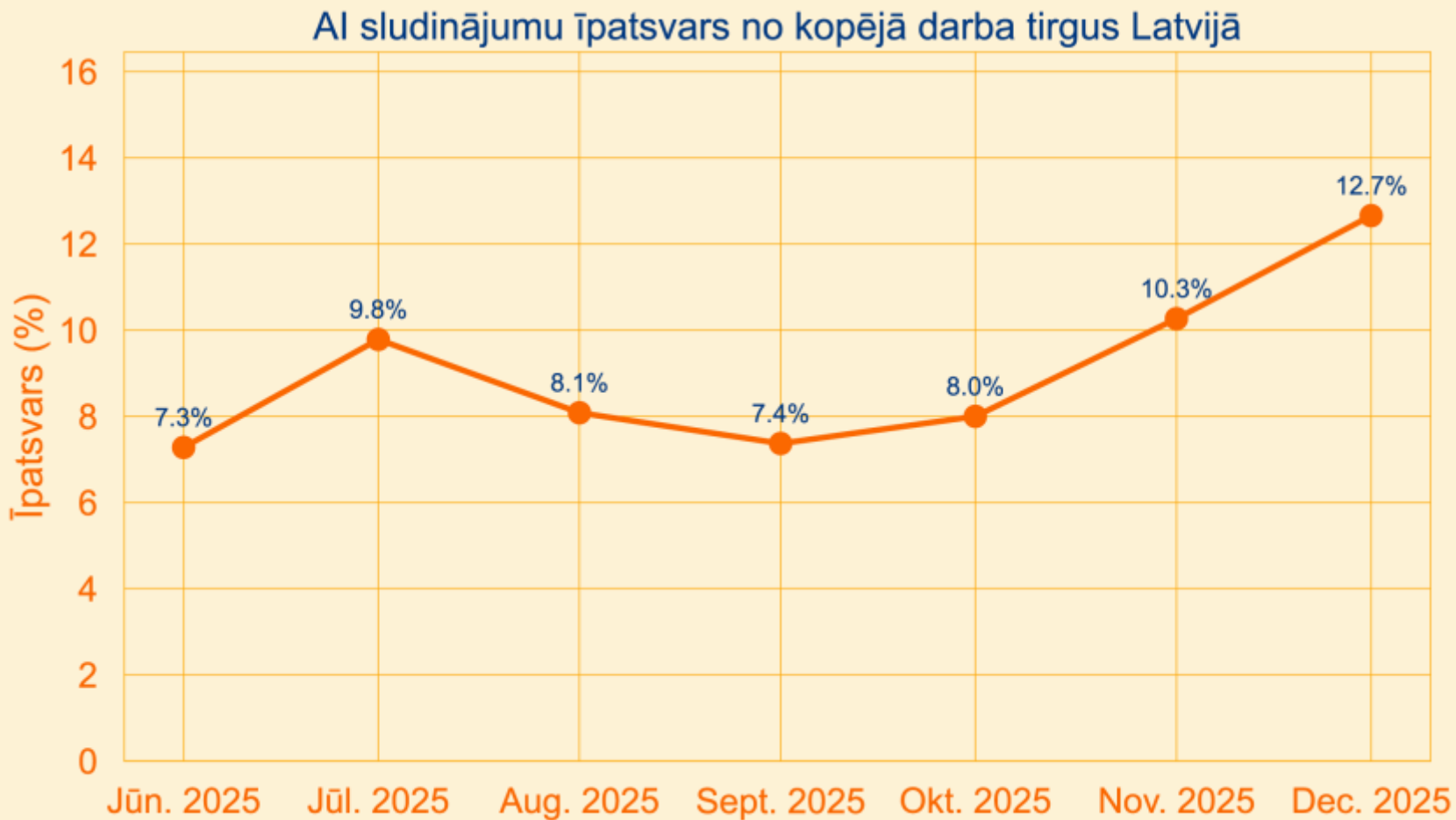
Analītiskā domāšana

Vides pārvaldība

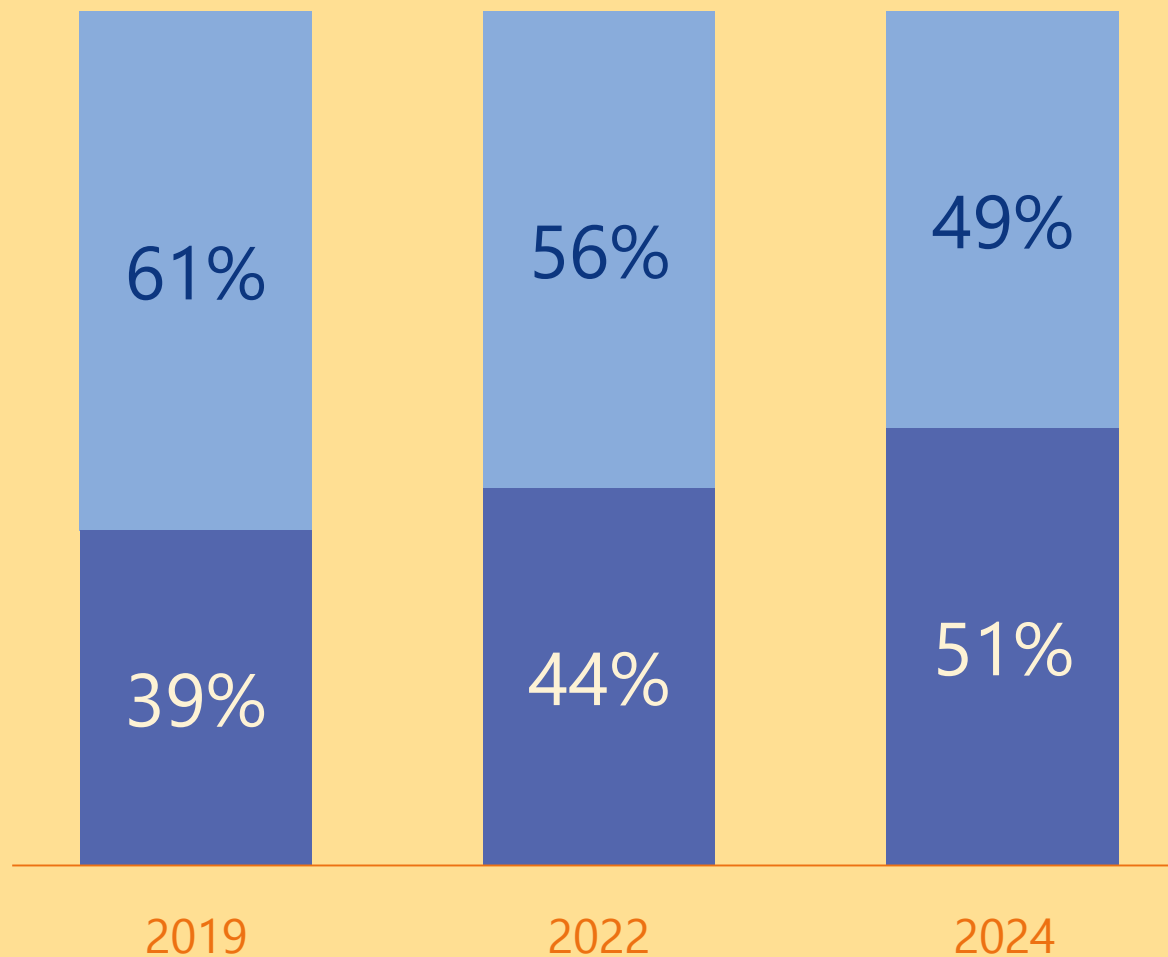

Mākslīgā intelekta prasmes – arvien vairāk pieprasītas arī Latvijas darba tirgū

Globāla
tendence – AI
prasmes biežāk
nepieciešamas
ārpus
tehnoloģiju
sektora

AI darba sludinājumu sadalījums
pa sektoriem (globāli)

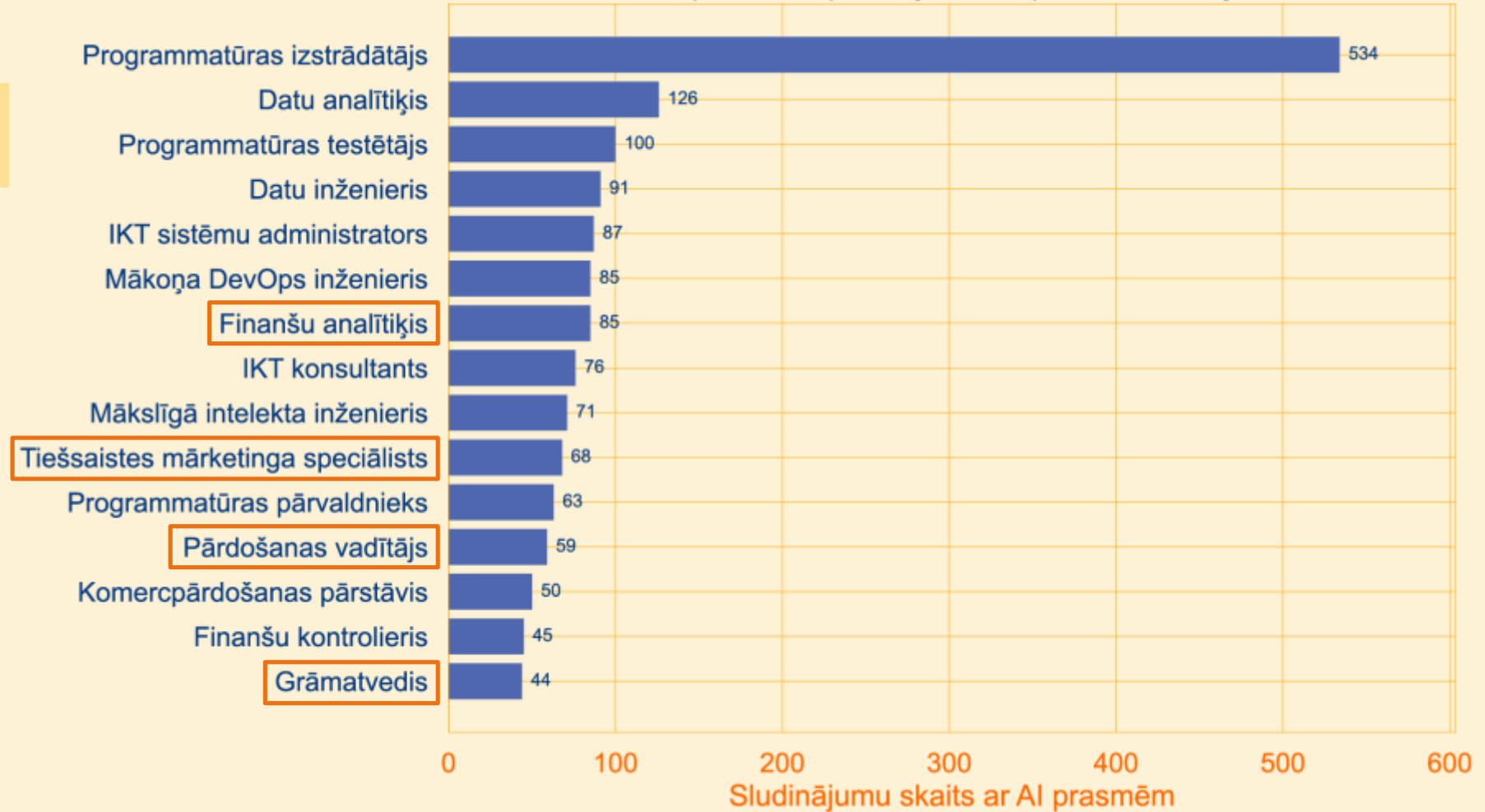

- Informācijas tehnoloģijas un datorzinātne
- Citi sektori

Arī Latvijas
darba tirgus
signalizē,
ka AI prasmes
ir būtiskas
ne tikai IT
profesijās

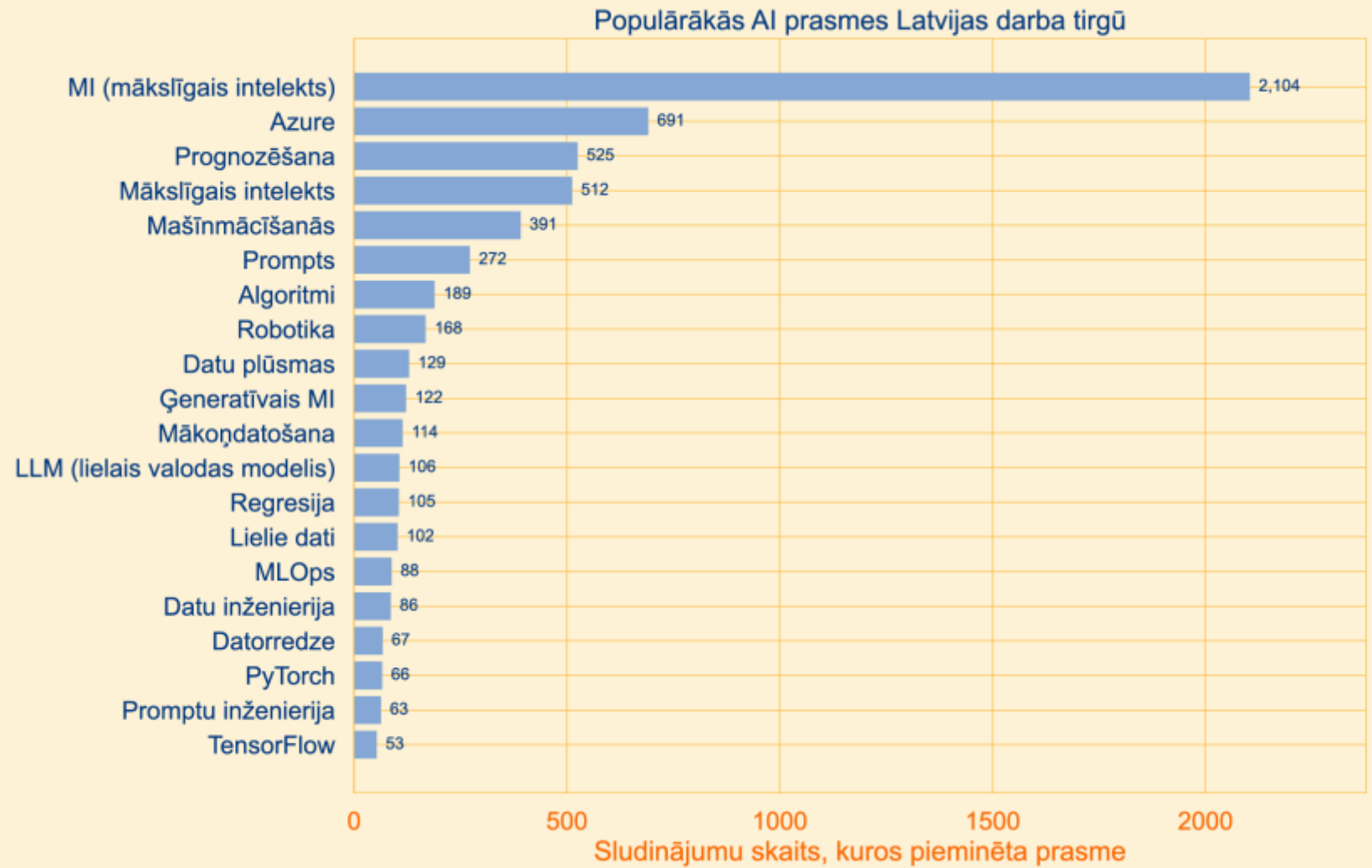
Populārākās profesijas ar AI prasmēm Latvijā

Avots: Publiski pieejamo darba sludinājumu dati Latvijā, ERDA, Laika periods: 01.06.2025.-31.12.2026.

Starp populārākajām prasmēm - gan koncepti, gan konkrēti rīki

Avots: Publiski pieejamo darba sludinājumu dati Latvijā, ERDA, Laika periods: 01.06.2025.-31.12.2026.

AI prasmes

=

par 4-6% augstāka alga

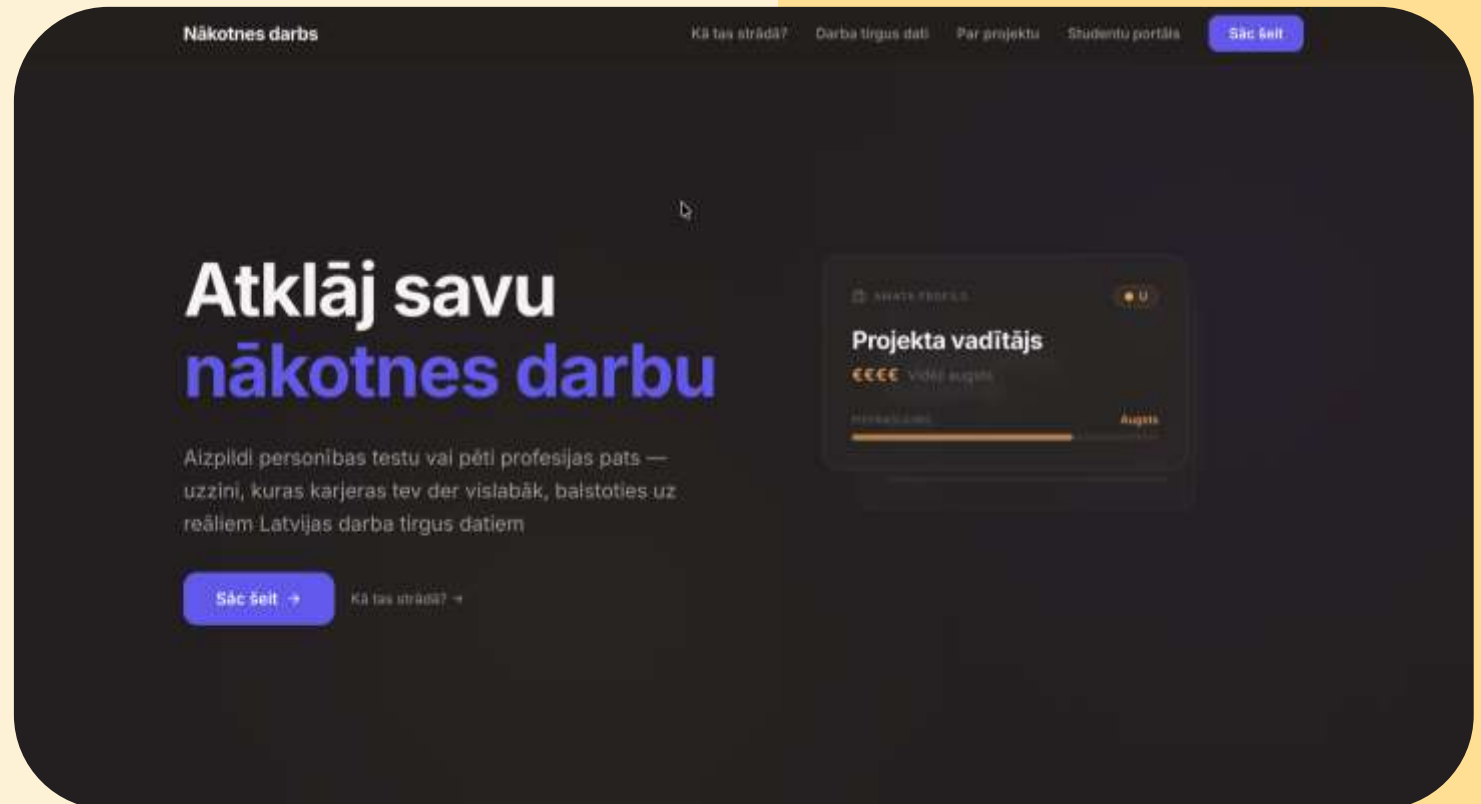
Speciālistu lomās AI prasmju klātbūtne ir saistīta ar statistiski nozīmīgu algas palielinājumu.

Kā palīdzēt jauniešiem
izdarīt pareizās
karjeras izvēles?

Nākotnes darba platforma

Nākotnes darbs ir inovatīva karjeras izglītības platforma, kas:

- Izmanto Holanda kodu personības novērtējumam.
- Parāda darba tirgus aktuālo pieprasījumu.
- Piedāvā detalizētu informāciju par katru vakanci, ieskaitot vidējo algu un nepieciešamās prasmes.

Izmēģini!

www.nakotnesdarbs.lv

ERDA

KRISTA KRAUPŠA

krista.kraupsa@erda.lv

+371 22032989

www.erda.lv